

## EDUSKUNNAN VASTAUS 97/2004 vp

### Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta

#### *Asia*

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kirkkolain muuttamisesta (HE 98/2004 vp).

#### *Valiokuntakäsittely*

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 9/2004 vp).

#### *Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

## Laki

### kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 10 luvun 2 §:n 3 momentti sekä 11 luvun 1 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 12 §,

*muutetaan* 8 luvun 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 10 luvun 2 §:n 1 momentti, 11 luvun 1 §:n otsikko, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti, 5 §, 7 §:n 1 momentti ja 8—11 §, 13 luvun 1 §, 18 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohta ja 3 momentti sekä 22 luvun 8 §:n 2 ja 3 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 11 luvun 5 § osaksi laissa 1303/1997, 11 luvun 8 § laissa 347/1998, 11 luvun 9 § osaksi laissa 626/2003, 11 luvun 10 § mainitussa laissa 1303/1997, 18 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohta laissa 201/2000 ja 18 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 1274/2003 sekä 22 luvun 8 §:n 3 kohta laissa 1247/2001, ja

*lisätään* 7 lukuun uusi 7 §, 8 lukuun uusi 6 §, 18 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 201/2000 ja 1274/2003, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi ja 22 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1247/2001, uusi 4 kohta seuraavasti:

7 luku

**Yleisiä säännöksiä**

7 §

*Seurakunnan ja seurakuntayhtymän nimenkirjoitusoikeus*

Kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto päättää seurakunnan ja yhteinen kirkkoneuvosto seurakuntayhtymän nimenkirjoitusoikeudesta.

8 luku

**Papinvaali ja seurakuntavaali**

2 §

*Seurakuntavaalit*

Seurakuntavaaleissa valitaan seurakunnan kirkkovaltuuston tai seurakuntayhtymässä yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenet. Vaalit toimitetaan joka neljäs vuosi samanaikaisesti kaikissa seurakunnissa, jollei 5 §:stä muuta johdu.

4 §

*Ehdokkaan suostumus. Vaalikelpoisuuden rajoitus*

Seurakuntavaaleissa ei seurakunnan luottamustoimeen saada valita tämän seurakunnan viranhaltijaa tai työsopimussuhteessa olevaa työntekijää. Jos seurakunta kuuluu seurakuntayhtymään, ei tämän yhtymän eikä siihen kuuluvan seurakunnan viranhaltija ja työntekijä myöskään ole vaalikelpoinen. Luottamushenkilö ei menetä vaalikelpoisuuttaan toimielimeen, jos seurakunta tai seurakuntayhtymä ottaa hänet väliaikaisesti enintään kuuden kuukauden palvelussuhteeseen. Sen kestäessä hän ei kuitenkaan saa hoitaa luottamustointa.

5 §

*Poikkeukselliset seurakuntavaalit*

Ylimääräiset seurakuntavaalit toimitetaan, kun kesken seurakunnallisen vaalikauden tapahtuu seurakuntajaon muutos, seurakuntia liitetään seurakuntayhtymään tai seurakuntayhtymä puretaan. Ylimääräisissä seurakuntavaaleissa valittujen toimikausi kestää kulumassa olevan vaalikauden loppuun tai, jos vaalit toimitetaan vaalikauden viimeisenä vuonna, seuraavan vaalikauden loppuun. Kirkkohallitus voi päättää, että vaalit toimitetaan muutettua seurakuntajako- taikka seurakuntayhtymän uutta tai muutettua perussääntöä noudattaen jo ennen kuin seurakuntajaon muutos tai perussääntö on tullut voimaan.

6 §

*Keskusvaalitoimikunta*

Yhteinen kirkkoneuvosto voi asettaa seurakuntavaaleja varten keskusvaalitoimikunnan, jonka tehtävistä säädetään kirkon vaalijärjestyksessä.

10 luku

**Kirkkoneuvosto**

2 §

*Jäsenet*

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana on kirkkoherra ja muina jäseninä varapuheenjohtaja sekä, sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään, vähintään 5 ja enintään 11 muuta seurakuntavaaleissa vaalikelpoista henkilöä. Valituilla jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

## 11 luku

**Seurakuntayhtymä**

## 1 §

*Seurakuntayhtymän perustaminen*

## 2 §

*Tehtävät*

Seurakuntayhtymän on hoidettava asiat, jotka koskevat yhtymään kuuluvien seurakuntien kirkollisverotusta, kirkollisverojen ja muiden yhteisten tulojen jakoa seurakuntien kesken sekä kirkon keskusrahastoon suoritettavia maksuja ja talousarviota, rahatointa, kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja tilintarkastusta.

Seurakuntayhtymän on lisäksi hoidettava seurakuntien henkilöstöasiat, jotka koskevat:

1) palkan ja työnantajasuoritusten maksamista, työnantajailmoitusten tekemistä ja palkkakirjanpitoa;

2) nimikirjanpitoa, jollei tässä laissa toisin säädetä;

3) virka- ja työehtosopimusten tekemistä ja tulkintaa sekä paikallisesti toteutettavien palkantarkistusten tekemistä tai palkantarkistuksia koskevien esitysten tekemistä kirkon sopimusvaltuuskunnalle; sekä

4) luottamusmiestoimintaa, työsuojelua, työterveyshuoltoa sekä työnantajan ja työntekijöiden välistä yhteistoimintaa.

Seurakuntayhtymä käyttää päätösvaltaa myös yksittäistä seurakuntaa koskevissa kirkkovaltuustolle kuuluvissa asioissa, jollei päätösvaltaa ole annettu 10 §:ssä säädetyllä tavalla seurakunnille.

Seurakuntayhtymä päättää myös seurakuntien virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä seurakuntien kiinteästä omaisuudesta ja sen luovuttamisesta, jollei näitä asioita ole perussäännössä annettu seurakuntien hoidettavaksi.

Seurakuntayhtymän päätettäväksi voidaan perussäännössä antaa myös muita hallintoon ja talouteen liittyviä asioita sekä siinä mainittuja

seurakunnalliseen toimintaan liittyviä tehtäviä ja työmuotoja.

## 3 §

*Omaisuuksien ja velvoitteiden siirtyminen*

Seurakuntayhtymää perustettaessa seurakuntien varat ja velvoitteet siirtyvät seurakuntayhtymälle, jollei perussäännössä määrätä, että siinä mainittu omaisuus pysyy seurakunnan omistuksessa tai hallinnassa taikka seurakunta vastaa siinä mainitusta velvoitteesta. Siirtyvän omaisuuden saantokirjana on siitä laadittu perussääntöön liitettävä luettelo.

## 4 §

*Perussääntö*

Seurakuntayhtymälle on hyväksyttävä perussääntö, jossa määrätään yhtymän hoidettavaksi annettavat tehtävät sekä annetaan muut määräykset, jotka ovat tarpeen yhtymän ja sen seurakuntien toimivallan osoittamiseksi. Kirkkovaltuustot päättävät seurakuntayhtymän muodostamisesta hyväksymällä perussäännön ja seurakuntayhtymälle siirtyvästä omaisuudesta tehdyn luettelon. Päätökset on alistettava kirkkohallituksen ratkaistavaksi. Jos seurakuntayhtymään liittyvät seurakunnat ovat tehneet omaisuuden siirtymistä koskevan sopimuksen, kirkkohallitus ei voi ilman erityisiä syitä poiketa sopimuksesta.

## 5 §

*Perussäännön muuttaminen ja yhtymän purkaminen tai lakkaaminen*

Perussäännön muuttamista tai vapaaehtoisesti muodostetun yhtymän purkamista koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmannelle saapuvilla olevista ja enemmän kuin puolet kaikista yhteisen kirkkovaltuuston jäsenistä sitä kannattaa. Jos perussäännön muutos koskee perussäännöllä määrättyjen verotulojen jakoperusteiden muuttamista seurakun-

tien kesken, omaisuuden siirtämistä seurakuntayhtymän ja seurakuntien välillä tai virkojen perustamista ja lakkauttamista koskevan päätösvallan siirtämistä seurakuntayhtymän ja seurakuntien välillä, perussäännön muutos on alistettava kirkkohallituksen ratkaistavaksi, jollei päätöstä ole tehty yksimielisesti.

Jos seurakuntajakoa muutetaan siten, että kaikki samaan seurakuntayhtymään kuuluvat seurakunnat yhdistetään yhdeksi seurakunnaksi, seurakuntayhtymä lakkaa samasta ajankohdasta lukien. Seurakuntayhtymän varat ja velvoitteet siirtyvät tällöin yhdistetylle seurakunnalle. Siirtyvän omaisuuden saantokirjana on siitä laadittu kirkkohallituksen päätökseen liitettävä luettelo.

Jos seurakuntayhtymän omaisuutta on jaettava perussäännön muuttamisen tai seurakuntayhtymän purkamisen johdosta eikä jaosta voida sopia, se on toimitettava noudattaen soveltuvin osin seurakuntajaon yhteydessä tapahtuvasta omaisuuden jaosta annettuja säännöksiä.

#### 7 §

##### *Yhteisen kirkkovaltuuston jäsenet*

Yhteisessä kirkkovaltuustossa on yhtymään kuuluvien seurakuntien yhteenlasketusta väkiluvusta riippuen vähintään 21 ja enintään 91 jäsentä. Jäsenmäärästä säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä. Yhteinen kirkkovaltuusto voi erityisistä syistä päättää vaalikaudeksi kerrallaan, että yhteisen kirkkovaltuuston jäsenmäärä on säädettyä pienempi pariton luku, kuitenkin vähintään 11 jäsentä.

#### 8 §

##### *Yhteinen kirkkoneuvosto*

Seurakuntayhtymän toimeenpano- ja hallintoelimenä on yhteinen kirkkoneuvosto, joka johtaa myös 2 §:n 5 momentissa mainittuja seurakunnalliseen toimintaan liittyviä tehtäviä ja työmuotoja. Yhteisen kirkkoneuvoston kokoonpanosta säädetään kirkkojärjestyksessä.

#### 9 §

##### *Seurakuntaneuvosto*

Seurakuntayhtymään kuuluvilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto. Se hoitaa ne 10 luvun 1 §:ssä mainitut kirkkoneuvoston tehtävät, jotka eivät kuulu yhteiselle kirkkoneuvostolle, sekä muut seurakuntaneuvostolle tässä laissa osoitetut tai erikseen määrätyt tehtävät. Seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi. Seurakuntaneuvostoon sovelletaan myös, mitä kirkkoneuvostosta säädetään 10 luvun 2 §:n 4 momentissa ja 3 §:n 2—4 momentissa sekä 4 ja 5 §:ssä.

Seurakuntaneuvosto päättää niiden varojen käytöstä, jotka seurakunnalle osoitetaan seurakuntayhtymän talousarviossa seurakunnallista toimintaa varten, sekä käyttää seurakunnan omaisuuden omistamiseen ja hallintaan sekä sen tuottoon liittyvää päätösvaltaa.

Seurakuntaneuvostossa on puheenjohtajana kirkkoherra ja vähintään 8 ja enintään 16 muuta jäsentä. Jäsenten luvusta säädetään kirkkojärjestyksessä seurakunnan väkiluvun perusteella.

#### 10 §

##### *Pätösvallan siirtäminen*

Yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa voidaan ohje- tai johtosäännöllä siirtää säännössä mainituissa asioissa yhteiselle kirkkoneuvostolle, sen jaostolle ja yhtymän johtokunnalle sekä yhteisen kirkkovaltuuston päätöksellä seurakuntaneuvostolle. Päätösvaltaa ei kuitenkaan saa siirtää 9 luvun 1 §:n 2 momentissa eikä tämän luvun 2 §:n 1 ja 2 momentissa mainituissa asioissa lukuun ottamatta kiinteän omaisuuden luovuttamista ja viran perustamista ja lakkauttamista, joita koskevan päätösvallan siirtämisestä voidaan määrätä perussäännöllä edellä 2 §:n 4 momentin nojalla.

Yhteisen kirkkoneuvoston päätösvallan siirtämisestä on vastaavasti voimassa, mitä kirkkoneuvoston päätösvallan siirtämisestä säädetään.

## 11 §

*Toimielimiin sovellettavat säännökset*

Yhteiseen kirkkovaltuustoon, yhteiseen kirkkoneuvostoon ja seurakuntayhtymän johtokuntaan sekä asioiden käsittelyyn näissä toimieli-  
missä sovelletaan, mitä vastaavasti kirkkovaltuustosta, kirkkoneuvostosta ja seurakunnan johtokunnasta sekä asioiden käsittelemisestä niissä säädetään tai määrätään, jollei tästä laista tai kirkkojärjestyksestä muuta johdu. Seurakuntaneuvoston käsitellessä sille uskottua yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaan muutoin kuuluvaa asiaa noudatetaan, mitä vastaavasti kirkkovaltuustosta ja asioiden käsittelemisestä siellä säädetään tai määrätään.

## 13 luku

**Seurakuntajaon muuttaminen**

## 1 §

*Aloiteoikeus*

Aloitteen seurakuntajaon muuttamiseksi voi tehdä seurakunnan kirkkovaltuusto tai kunkin seurakunnan seurakuntaneuvosto sekä tuomiokapituli tai piispa. Jos seurakuntajaon muutostarve johtuu kuntajaon muuttamisesta tai koskee muuta kuin suomenkielistä tai ruotsinkielistä taikka kaksikielistä seurakuntaa, asian voi panna vireille myös kirkkohallitus.

## 18 luku

**Piispa**

## 3 §

*Vaalin ajankohta, äänioikeus ja ehdokasasettelu*

Vaalissa ovat äänivaltaisia

3) tuomiokapitulin lakimiesasessori ja maalikkojäsen;

Arkipiispan vaalissa ovat äänivaltaisia myös muiden hiippakuntien kirkolliskokousedustajat ja saamelaiskäräjien valitsema kirkolliskokousedustaja sekä hiippakuntavaltuustojen ja tuomiokapitulien jäsenet. Lisäksi äänivaltaisia ovat kirkkohallituksen jäsenet.

Kirkon vaalijärjestyksessä säädetään, miten äänioikeutta käytetään, jos se on samalla henkilöllä usealla perusteella.

## 22 luku

**Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon sopimusvaltuuskunta**

## 8 §

*Maksut kirkon keskusrahastolle*

Jokainen seurakunta tai seurakuntayhtymä suorittaa kirkon keskusrahastoon vuosittain

2) eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamista ja rahastoimista varten eläketurvan alaiselle viranhaltijalle tai työntekijälle sinä varainhoitovuonna maksamastaan palkasta prosentteina määrätyn maksun (*eläkemaksu*), jolloin palkkaan luetaan myös vapaa asunto lämpöineen;

3) perusmaksun lisäksi enintään kaksikymmentä prosenttia 1 kohdan mukaisesta maksettavan yhteisöveron seurakunnalle tulevasta osuudesta (*lisämaksu*); lisämaksu voi olla progressiivinen; ja

4) kirkolliskokouksen vahvistamien perusteiden mukaan määräytyvät työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Marraskuun 2002 seurakuntavaaleissa valitut seurakuntaneuvostot ja yhteiset kirkkovaltuustot jatkavat tämän lain mukaisina seurakuntaneuvostoina ja yhteisinä kirkkovaltuustoina sekä osittaisessa yhteistaloudessa olevien seurakuntien kirkkovaltuustot tämän lain mukaisina seurakuntaneuvostoina vaalikauden loppuun.

**EV 97/2004 vp — HE 98/2004 vp**

Tämän lain voimaan tullessa osittaisessa yhteistaloudessa olevien seurakuntien kirkkovaltuustojen valitsemat yhteiset kirkkovaltuustot jatkavat tämän lain mukaisina yhteisinä kirkkovaltuustoina toimikautensa loppuun.

Jos jo ennen tämän lain voimaantuloa perustetaan seurakuntayhtymä, on seurakuntayhtymä

muodostettava sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymän toimielimet valittava tämän lain mukaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen toimeenpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2004